

تورم بودجه ۱۴۰۱ بردوش صنعت

صفحه ۳

دارو و گندم برای بقیه کالاها حذف شود. البته در تازه‌ترین دیدگاه ارایه شده از سوی دولت معلوم شده است دلار ۴۲۰۰ تومانی این دو کالا نیز حذف خواهد شد و دولت می‌خواهد کوپن نان و یارانه دارو اختصاص دهد. در لایحه بودجه ۱۴۰۱ هیچ راهی برای طرح دیدگاه و خواست بخش خصوصی باز نماند و برخلاف چند سال اخیر، اتاق ایران به ستاد تدوین بودجه دعوت نشده و نظرات بخش خصوصی در این فرآیند اخذ نشد.

صنعت زیر فشار

با توجه به تورمی بودن بودجه ۱۴۰۱ و افزایش شدید قیمت تمام شده کالاهای مورد نیاز تولید صنعتی همه بخش‌های صنعت از جمله صنعت قند و شکر زیر بار تورم قیمت تولیدکننده با دشواری روبه‌رو خواهند شد. علاوه بر این با توجه به راهبرد دستوری دولت در بخش توزیع و اینکه باید بنگاه‌ها قیمت فروش را براساس اراده و خواست دولت تعیین کنند از این نظر نیز بنگاه‌ها با محدودیت‌های شدید مواجه خواهند شد. راهبردهای دولت نشان می‌دهد بیمی ندارد که در جریان عمل کارخانه‌های صنعتی را برای تمکین قیمت‌های دستوری زیر فشار قرار دهد. صنعت قند و شکر با توجه به نوع کالایی که تولید می‌کند از این نظر زیر ذره‌بین خواهد رفت. با توجه به تورمی بودن بودجه ۱۴۰۱ و افزایش هزینه تولید باید کارخانه‌های صنعت قند و شکر در برنامه‌ریزی‌های خود بیشترین انعطاف را لحاظ کنند و نباید انتظار داشت روزهای آسانی در پیش باشد.

ادامه در صفحه ۳

این روزها داستان بودجه ۱۴۰۱ مهم‌ترین مسأله روز اقتصاد ایران است که در کنار داستان تحریم اقتصادی آمریکا علیه ایران ذهن بنگاهداران و نیز شهروندان ایرانی را به خود مشغول کرده است. بودجه سال ۱۴۰۱ بر اساس آنچه تاکنون از سوی دولت ارایه شده است داستان‌های عجیبی در دل خود دارد و باید تا روشن شدن جزئیات آن و تغییرات احتمالی مجلس در آن منتظر باشیم تا پیامدهای آن بر برنامه‌ریزی بنگاه‌ها روشن شود. اما تا همین جای کار و بیان برخی از رئوس بودجه عمومی دولت می‌توان فهمید که تغییرات انجام شده در ارقام و اقلام لایحه بودجه با کسری مواجه است. این کسری بودجه اگرچه بر روی کاغذ کمتر از ارقام لایحه بودجه ۱۴۰۰ است اما در عمل باید دید آیا منابع درآمدی لایحه بودجه در عمل محقق خواهند شد؟ یکی از شکاف‌های اختلافی میان تدوین‌کنندگان لایحه بودجه با منتقدان درباره درآمد ۲۶ میلیارد دلاری درآمد به دست آمده از صادرات ۱,۲ میلیون بشکه نفت خام در روز است. بر این عدد باید صادرات ۴ میلیارد دلاری فرآورده‌های نفت و گاز را نیز اضافه کرد که روی هم به عدد ۳۰ میلیارد دلار می‌رسیم. قرار است این میزان درآمد ارزی پیش‌بینی شده در عدد ۲۳ هزار تومان ضرب شود که رقم قابل‌اعتنایی از کل درآمدهای بودجه را به خود اختصاص می‌دهد. علاوه بر این قرار است مالیات دریافتی در مجموع مالیات‌ها ۶۲ درصد افزایش را تجربه کند که این نیز عدد بزرگی خواهد شد و کارشناسان باور دارند که دستیابی به این عدد به معنای فشار مالیاتی بیشتر است. اتفاق مهم دیگر این است که براساس اراده دولت قرار است اختصاص دلار ۴۲۰۰ تومانی به جز

در صفحات دیگر می‌خوانید:

نقش نیشکر
در احیای
زمین‌های شور

صفحه ۷

ادامه
مصیبت‌های
دلار ۴۲۰۰ تومانی

صفحه ۶

هفت تپه در مسیر شکوفایی
از رضایت کارگران
تا بازگشایی کارخانه رب

صفحه ۴

شکاف ۱۰ برابری
بین تولید کشاورزان
معمولی و خیره

صفحه ۲

نیازهای اساسی امروز صنعتگران | بهمن‌دانایی |

ساده‌بینانه‌ترین دیدگاه درباره تغییر دولت‌ها این است که با آمدن و رفتن یک رییس‌جمهور و تغییرات بنیادین در کابینه و مدیریت‌های میانی وزارتخانه‌ها هیچ اتفاقی نمی‌افتد و کارها بر روال سابق ادامه خواهد داشت. اما تجربه تغییرات دولت‌ها از زمان شادروان آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی تا امروز نشان می‌دهد این یک فرض بسیار خوش‌بینانه است و با واقعیت‌های زندگی اقتصادی - سیاسی این دوره از تاریخ ایران به ویژه در امور داخلی سازگاری ندارد. واقعیت تلخ یا شیرین این است که دولت‌هایی که در ایران بر اساس انتخابات بر سر کار می‌آیند تصویری خاص از حکومت کردن دارند و در زمان مبارزات انتخاباتی و نیز برای ادامه کار در دولت بعدی و نیز در ادامه، رساندن پرچم دولت به یکی از افراد جناح خود وعده‌ها و برنامه‌هایی می‌دهند و این وعده‌ها می‌تواند راهبردها و روش‌های اداره کشور و فعالیت‌های اقتصادی را دگرگون کند. می‌دانیم که حالا چند ماهی است دولتی تازه با اصول و گرایش‌هایی برخلاف اصول و گرایش‌های دولت‌های یازدهم و دوازدهم بر سر کار آمده است.

ادامه در صفحه ۲

هر دلار ارزش دارد

این هفته‌ها و ماه‌هایی که به پایان سال ۱۴۰۰ نزدیک می‌شویم و گریبان اقتصاد ایران همچنان در چنگ تحریم قرار دارد، ارزش هر دلاری که بدون فکر و اندیشه و بر اساس سیاست‌های ناکارآمد از دست رفته است بیشتر نمایان می‌شود. در این روزها که لایحه بودجه ۱۴۰۱ در دست تصویب است و معلوم شده است که دخل و خرج ارزی دولت جور در نمی‌آید می‌توان با جرأت گفت که سستی در رأی و عمل برخی از مدیران مؤثر بر سرنوشت صنعت قند و شکر و البته سایر فعالیت‌ها خسارت بزرگی بر غرور و سرنوشت ایرانیان زده است. مطابق آمارهای رسمی از ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۰ رقمی بالغ بر ۸/۵ میلیارد دلار برای واردات شکر اختصاص داده‌ایم که با قیمت‌های امروز دلار رقم هنگفتی به حساب می‌آید.

ادامه در صفحه ۸

نیازهای اساسی امروز صنعتگران

ادامه از صفحه اول

این دولت در چند ماه تازه سپری شده اگرچه راهبردها و سیاست‌های اقتصادی ویژه‌ای را نشان نداده است اما بینش و دیدگاهی متفاوت با دولت قبلی دارد. دولت سیزدهم به نظر می‌رسد برای دستیابی به خواست‌های خود در اقتصاد بیشتر از دولت قبلی تمرکزگرا باشد و از روش‌های اقتدارگرایانه بیشتری در اقتصاد استفاده خواهد کرد. برخی از تصمیم‌های همین چند ماه نشان می‌دهد دولت سیزدهم بیشترین نیروی خود را برای مهار تورم خواهد گذاشت اما در این اختصاص نیرو و شاید برخی راهبردها با قاعده و آموزه‌های اقتصاد سازگار نباشد. در وضعیت فعلی و با توجه به آنچه در بالا نگاشته شد صنعتگران ایرانی و به ویژه خانواده صنعت خاص قند و شکر چه باید کنند؟

رصد همه‌جانبه

اقتصاد و فعالیت‌های اقتصادی در هر سرزمین مثل ایران و البته هر جامعه انسانی دیگر یک کل واحد است. این کل واحد در ایران بیشتر از هر چیز از تصمیم‌های سیاسی داخلی و نیز سیاست خارجی اثرپذیری دارد. علاوه بر این اقتصاد ایران با وجود انزوای نسبی که از دل تحریم بیرون آمده است با دنیا تعامل دارد و از تغییرات اقتصاد جهان اثرپذیری کامل دارد. نکته بسیار با اهمیت دیگر اثرپذیری فعالیت بنگاه‌های صنعتی از سیاست‌های اقتصادی پولی، ارزی، تجاری و بازارهای کار و کالا است. با توجه به این مسائل است که صنعتگران ایرانی باید با چشم‌های باز و با استفاده از اطلاعات و آمارها و نیز نشانه‌هایی که مدیران تراز نخست اقتصاد آشکار می‌کنند بتوانند روند تغییرات احتمالی را در سطح کلان دنبال کنند. فراموشی و غفلت از رصد همه‌جانبه تحولات در ابعاد بزرگ راه را برای جبران خسارت احتمالی ناشی از رویدادهای سخت می‌بندد. باید بتوانیم همیشه یک گام جلوتر از تحولات روندهای قابل پیش‌بینی را ببینیم و بهنگام و دقیق تصمیم بگیریم. به‌طور مثال باید بدانیم در ارقام و اقلام لایحه و سپس قانون بودجه ۱۴۰۱ قرار است چه تحولاتی در سیاست‌ها رخ دهد. آن‌طور که دولت پیش‌بینی کرده است در ۱۴۰۱ انواع مالیات‌ها افزایش خواهد یافت و این می‌تواند بر روی فعالیت بنگاه‌ها مؤثر باشد. از سوی دیگر می‌دانیم که دولت اصرار دارد دلار ۴۲۰۰ تومانی را از دستور اجرا حذف کند. به این ترتیب نرخ ارز مورد نظر دولت برای هر دلار ۲۳ هزار تومان خواهد بود که تعرفه واردات بر همین اساس محاسبه خواهد شد که یک تحول بزرگ است و علاوه بر تورم ۸ درصدی که سازمان برنامه پیش‌بینی می‌کند می‌تواند واردات صنعت از جمله نیازهای وارداتی صنعت قند و شکر را افزایش دهد. از سوی دیگر به‌طور مثال می‌توان به توافق احتمالی در پرونده هسته‌ای اشاره کرد که ممکن است درآمد ارزی دولت را افزایش دهد و دولت برای ارزان‌سازی اقدام به واردات ارزان شکر کند.

کنش داشته باشیم

خوشبختانه با وجود بی‌مهری‌های قابل‌اعتنای همه دولت‌ها به تشکل‌های کارفرمایی و نادیده گرفتن آنها در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌ها مربوط به هر صنعت اما تشکل‌ها توانسته‌اند جای خود را باز کنند. هر صنعتگر ایرانی در هر رشته صنعتی در حال حاضر در یک یا چند تشکل عضویت دارد. علاوه بر این صنعتگران به نفس داشتن بنگاه صنعتی با افسرد مؤثر در سطوح گوناگون تعامل دارند. واقعیت این است که دوران رفتار منفعلانه و نشان دادن واکنش به تصمیم‌های دولت که دیگر دیر می‌شود سپری شده است و باید علاج درد را پیش از شروع آغاز کرد. به مصداق ضرب‌المثل مشهور و کارشناسانه دنیای پزشکی که پیشگیری بهتر از درمان است صنعتگران ایرانی در این دوره ویژه باید به جای واکنش نشان دادن که معمولاً

شکاف ۱۰ برابری بین تولید کشاورزان معمولی و خبره

واقعیت این است که ایران در زراعت به دلایل گوناگون از پیشرفت‌های روز دنیا به لحاظ آموزش کشاورزان ایرانی که بیشترین آنها میانسالان به بالا هستند و نیز ادامه زراعت در زمین‌های خرد و پراکنده و فقدان مکانیزاسیون و نیز استفاده ناپه‌ور از زمین و آب راه را برای رشد عملکرد در هکتار را گرفته است. به همین دلیل برای اینکه درآمد کشاورزان ایرانی افزایش یابد فشار بر روی قیمت محصولات است و همین مسأله قیمت تمام شده را افزایش می‌دهد.

وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به تفاوت ۱۰ برابری تولیدات کشاورزان معمولی و خبره گفت: سازمان تحقیقات می‌تواند این شکاف را پر کند و در حقیقت بدون کارهای تحقیقاتی امکان تأمین امنیت غذایی در کشور میسر نیست. سید جواد ساداتی‌نژاد در مراسم رونمایی از ۷ دستاورد تحقیقاتی در حوزه‌های مختلف کشاورزی و تجلیل از ۱۱ محقق و پژوهشگر برتر اعلام کرد: امروزه امنیت غذایی کشور مرهون تلاش‌ها و مجاهدت‌های بخش تحقیقات و پژوهشگران کشور است و به جرات می‌توان گفت که این مهم بدون سازمان تحقیقات وزارت کشاورزی میسر نخواهد شد. وزیر جهاد کشاورزی افزود: همه کشاورزان باید سازمان تحقیقات را به عنوان پناهگاه و محلی برای همفکری و پیدا کردن راهکار برای مشکلات خود بدانند و ارتباط خود را با این سازمان به هیچ عنوان قطع نکنند. وی در ادامه درباره برخی شایعات که گفته می‌شود سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی باید زیر مجموعه وزارت علوم شود، گفت: این اصلاً درست نیست، دانشگاه‌های کشاورزی باید جزو زیرمجموعه‌های سازمان تات باشد زیرا نقش این سازمان در هم‌افزایی علوم کشاورزی و تبدیل آنها به محصول سر سفره غیرقابل انکار است. ساداتی‌نژاد در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به تفاوت ۱۰ برابری تولیدات کشاورزان پیشرو و خبره با کشاورزان معمولی گفت: این مسأله نشانگر این است که ظرفیت‌های تولید وجود دارد و باید به کمک محققان و پژوهشگران شکاف تولید کمتر شود و تمام کشاورزان به سطح قابل قبولی از تولید برسند. وزیر جهاد کشاورزی افزود: سازمان تحقیقات یک برند برای بخش کشاورزی است که بدون آن این بخش کارایی خود را از دست می‌دهد، اما الان شرایط به گونه‌ای است که حتی مسؤولان کشور نیز این سازمان و ارزش‌های واقعی آن را به خوبی نمی‌شناسند. وی با بیان اینکه آمادگی وجود دارد که کل دانشگاه‌های کشاورزی جزو زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی باشد، گفت: همان‌طور که این اقدام در بخش پزشکی نیز انجام شده در حوزه کشاورزی امکان‌پذیر است.

کمتر به نتیجه می‌رسد باید کنش داشته باشند و نسبت به سرنوشت کسب و کار بنگاه خود گام‌های پیشگیرانه داشته و پیشگام باشند. این فکر خوبی نیست که بگوییم با یک گل بهار نمی‌شود یا یک دست صدا ندارد. باید در این روزگار پرشتاب و دگرگون‌شونده بتوانیم با استفاده از دانش‌های گوناگون نسبت به آینده فعالیت صنعتی تصمیم گرفته و آنها را در جامعه تشکل‌ها به رأی و تبادل نظر بگذاریم. صنعت قند و شکر در همه دهه‌های تازه سپری شده با همه مهارت‌های مدیران بنگاه‌ها و با همه اثرگذاری‌های مهم در برخی موارد نیز نتوانسته است کنش لازم را داشته باشد و ناگهان در گرداب افتاده است. هر فعال صنعتی در این روزگار باید بتواند در تعامل با هم‌تایان خود سرچشمه اثر باشد و نباید منتظر باشد که فعالان دیگر مثل بانکداران، بازرگانان، دولت و نهادهای دیگر تصمیم را گرفته و اینها واکنش نشان دهند. این یک مزیت است که با تمرین به دست می‌آید.

چند موضوع مهم

حالا در قاب زمستان ۱۴۰۰ و در حالی که در درون کشور مقوله بسیار با اهمیت تصویب قانون بودجه ۱۴۰۱ در دستور کار دولت و مجلس است باید تا جایی که می‌شود تحولات بودجه را با دقت بررسی و نسبت به مواردی که ممکن است بر سرنوشت بنگاه و صنعت اثر منفی بگذارد حساس شده و از مسیرهای گوناگون، این مسأله را به اطلاع کمیسیون تلفیق برسانیم. اگر تصمیم قانون شد دیگر برگرداندن آن سخت خواهد شد. علاوه بر این، در این روزهای زمستانی گفت‌وگوهای داغی در وین در جریان است که شاید تکلیف پرونده هسته‌ای را تا اندازه قابل‌اعتنایی روشن کند و می‌دانیم که این یک تحول بزرگ است. به این معنی که اگر صلح هسته‌ای ممکن شود. تغییرات قابل توجهی در مناسبات ایران و دیگر کشورها رخ می‌دهد و دادوستد آسان خواهد شد و دولت می‌تواند با استفاده از دارایی‌های ارزی حبس شده و نیز درآمدهای حاصل از صادرات نفت چهره اقتصاد را دگرگون کند. از سوی دیگر اگر صلح هسته‌ای به دست نیاید نیز شرایط پیچیده و سخت‌تر خواهد شد. صنعتگران باید این نکته را در برنامه‌ریزی‌های سال بعد و در معادلات تولید و بازار بگنجانند.

یک متغیر بسیار بنیادین دیگر برای اینکه به سرنوشت بنگاه تحت مدیریت و مالکیت فکر کنیم و در حال حاضر چشم‌انداز روشنی ندارد سیاست ارزی و در قلب سیاست ارزی راهبرد تعیین نرخ ارزهای معتبر است. مجادله‌ای که در سال ۱۴۰۰ برای حذف دلار ارزان در گرفته و به بودجه ۱۴۰۱ رسیده است یک نقطه عطف در اقتصاد ۵ سال اخیر است. صنعتگران باید پیامدهای این تغییر بزرگ را در برنامه سال آینده ببینند. یک موضوع مهم دیگر افزایش میزان رشد ارزش افزوده بر برخی از کالاهای وارداتی و نیز کالاهای داخلی است که پیامدهای آن باید در کانون توجه قرار گیرد.

تورم بودجه ۱۴۰۱ بردوش صنعت

ادامه از صفحه اول

چرا بودجه ۱۴۰۱ تورمی است؟

یک دلیل این برآورد به داستان انواع مالیات فزاینده برمی گردد از جمله به مالیات بر ارزش افزوده و عوض شدن مبنای محاسباتی مالیات بر ارزش افزوده در مورد کالاهای وارداتی. بخشی دیگر به افزایش قیمت سوخت صنعت که در بودجه پیش بینی شده است. اینها موجب می شود که فضای تورمی بر بخش تولید حاکم باشد و هزینه های تولید در لایحه ۱۴۰۱ افزایش قابل توجهی پیدا کند. البته اینها آثار مستقیم بر تورم است.

محمد قاسمی، رئیس مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی ایران با بیان اینکه سیاست های موجود در لایحه بودجه آثار غیرمستقیم تورمی نیز دارد. مثلاً برای ترخیص همان مواد اولیه تولید، واردکننده هم نیازمند پرداخت حقوق گمرکی است و هم مالیات بر ارزش افزوده. اگر قرار باشد که اینها را از منابع خود بدهد، طبیعتاً سرمایه در گردش او کاهش پیدا می کند. اگر قرار است از بانک وام بگیرد، طبیعی است که بار مالی سود بانکی به هزینه تولید اضافه می شود. به این ترتیب از جریان های مختلفی، هزینه های تولید تحت فشار قرار می گیرد. منابع حاصل از نفت و گاز در بودجه ۱۴۰۱ ادامه همان مسیر مخرب پنجاه سال گذشته است. دولت با فرمول «قیمت نفت ضربدر مقداری صادرات ضربدر قیمت ارز»، درآمد حاصل از صادرات نفت یا گاز را مستقیم در ردیف های بودجه ای وارد می کند. در حقیقت، یکی از سازوکارهای ایجادکننده تورم که در بودجه ما نهادینه شده، همین وضعیت است. دولت ها به محض اینکه می خواهند هزینه هاشان را پوشش دهند، می گویند سال گذشته، درآمد نفتی را با چه قیمت ارزی حساب کرده بودیم حالا آن قیمت را بالا می بریم و بخشی از مشکل منابع را به این ترتیب حل می کنیم.

دلار دوبرابری

در سال جاری میانگین نرخ ارز مبنای محاسباتی بودجه ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان بود. دولت این عدد را برای لایحه بودجه ۱۴۰۱ به ۲۳ هزار تومان تبدیل کرده است. از این طریق ظاهراً درآمد نفتی افزایش پیدا کرده است. ولی واقعیت این است که این موضوع و شیوه ورود منابع حاصل از نفت به بودجه، یکی از پایه های تورم است. هرچند ۲۳ هزار تومان به ازای هر دلار، مبنای محاسباتی بودجه است اما دولت در جای جای بودجه تصمیم گرفته که با همان نرخ محاسباتی، ارزش گمرکی را براساس نرخ روز ارز در نظر بگیرد. بنابراین می تواند نرخ های بالاتری هم مورد عمل قرار گیرد. واقعیت این است که دولت، به صراحت در بودجه، حجم انتشار اوراق را نسبت به سال جاری و سال قبل کاهش داده است. البته در دو بخش قید کرده اگر سایر درآمدها محقق نشود، اوراق به جای آن منتشر می کند: یکی راجع به درآمدهای نفتی (اینکه نتواند یک میلیون و دویست هزار بشکه ضربدر ۲۳ هزار تومان ضربدر شصت دلار را محقق کند) و دیگری هم در صورت عدم واگذاری شرکت های دولتی. نکته خیلی مهم در اینجا وجود دارد؛ اینکه فی نفسه، انتشار اوراق برای رفع کسری بودجه امر بد و مذمومی نیست. باید دیدگاه دولت نسبت به این موضوع تصحیح شود که وابسته بودن رفع کسری بودجه به انتشار اوراق، فی نفسه امر بدی نیست. اتفاقاً می تواند سازوکار مؤثری برای کنترل هزینه ها باشد.

نحوه جبران آثار حذف ارز ترجیحی چگونه باید باشد؟

یکی از سیاست های صریح دولت در بودجه ۱۴۰۱ حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی است. باید در این راستا ملاحظاتی اقتصادی و ملاحظاتی مربوط به نحوه جبران آثار حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی که طبیعتاً انتظار بر این است که موجب افزایش قیمت

کالاهای اساسی همچون گندم، نان، دارو، نهاده های دامی و... خواهد شد. راجع به کالاهایی که در داخل قابل تولید است، بخش خصوصی معتقد است حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی می تواند موجب افزایش تولید داخلی شود. مثلاً در مورد گندم و حتی دارو و غیره. اما مواردی وجود دارد که نباید محدودیت های دیگری در افزایش تولیدشان وجود داشته باشد. این موضوع در مورد دارو مصداق دارد. اگر مثلاً ارز ۴۲۰۰ تومانی راجع به دارو حذف شود به این امید که در داخل بخواند تولید آن بیشتر شود، اما مواد اولیه اش در دسترس نباشد، عملاً به نتیجه نخواهیم رسید. نکته آخر در این مورد هم این است که بعد از این اصلاح هم باید فرض ما این باشد که بازار به ویژه بازار ارز، ثباتی داشته باشد. اگر قرار باشد بازار ارز به دلیل تشدید تحریم ها یا هر دلیل دیگر دوباره شاهد جهشی باشد، آن موقع آن اعدادی که از اول به عنوان یارانه برای دهک های کم برخوردار در نظر گرفته شده است، دیگر کفایت نکرده و مردم در تنگنا قرار می گیرند.

افزایش ۳۰ درصدی هزینه های دولت

مصارف بودجه و افزایش ۳۰ درصدی هزینه های دولت در سال آینده نسبت به سال جاری نیز یک اتفاق مهم است. با وجود تصمیم دولت برای افزایش ده درصدی حقوق کارکنان و بازنشستگان در بودجه ۱۴۰۱، اما هزینه های دولت به دلیل تخصیص منابعی برای همسان سازی، رتبه بندی معلمان، پرداخت پاداش پایان خدمت بازنشستگان و... بیش از اینها افزایش یافته است. ایجاد صندوق پیشرفت و عدالت در بودجه ۱۴۰۱ نیز جای بحث دارد. در بحث اعتبارهای عمرانی اتفاق مهمی افتاده است که به نوعی برای بخش خصوصی هم دارای اهمیت است. دولت نسبت به سال جاری، در بخش اعتبارات عمرانی نسبت به رقم مصوب افزایش قابل توجهی داده است. اما سازوکار جدیدی با عنوان صندوق پیشرفت و عدالت برای آن تعریف کرده که در واقع تغییر نام همان صندوق کارآفرینی امید است. بخش خصوصی اعتقاد دارد که دولت در سال ۱۴۰۱ بهتر است تمام سهم صندوق توسعه ملی از درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز را به صندوق واریز کند. در حالی که دولت قصد دارد به جای ۴۰ درصد، ۲۰ درصد این سهم را واریز کند. ۲۰ درصد دیگر قرار است از طریق صندوق پیشرفت و عدالت صرف رشد و اشتغالزایی شود. توصیه ای که اتاق دارد این است که دولت، هدف رشد و توسعه را از طریق همان صندوق توسعه ملی تعقیب کند. اگر پول را از صندوق توسعه ملی یا از جیب بخش خصوصی برداریم و آن را در صندوقی بریزیم که دولتی ها راجع به آن می توانند تصمیم بگیرند و بعد انتظار داشته باشیم که دولت، رشد و اشتغال درست کند، این پدیده عجیبی است که مجدد با آن روبرو هستیم. به هر حال تجربه این پنج دهه اخیر می گوید این روش خیلی موفق در کشور نبوده است.

نگاه حسابداری

در تدوین بودجه ۱۴۰۱ نگاه حسابداری بیشتر از نگاه سیاست گذاری حاکم بوده است. منظور از نگاه حسابداری این است که دولت بیشتر بر تراز بودجه متمرکز بوده و اعداد و ارقام نامانوس است. هر جا اعداد و ارقام قابل افزایش وجود داشت به قابلیت تحقق آنها توجه بیشتری شده است. مثلاً هم راجع به مالیات ها این را می بینیم، هم در مورد نرخ ارز مبنای محاسباتی بودجه و هم راجع به قیمت انرژی و حتی آن جدولی که انواع و اقسام تعرفه ها و... از صدور کارت ملی گرفته تا چیزهای دیگر در آن آمده است این وجود دارد. همه جا به شوخی می گوئیم بودجه تبدیل شده به فهرست بها. یعنی پر از لیستی است که مدام باید تن ملت بلرزد که دولت در بودجه قرار است چه چیزی را افزایش دهد؟ در حالی که اساساً این مأموریت بودجه نیست.

خودکفایی شکر در سال آینده

حالا دیگر آشکار می شود که مدیران تازه وزارت جهاد کشاورزی با دولت های نهم و دهم تفاوت دارد و برخلاف تصور می خواهند برای تنظیم بازار کالاهای کشاورزی و مواد غذایی به جای اتکا به واردات به تولید داخلی تکیه کنند. تجربه نشان داده است با آمادگی وزارت متولی تولید محصولات زراعی و نیز همکاری با تشکل های مربوطه در هر محصول می توان همانند اتفاقی که در دولت قبلی رخ داد به خوداتکایی در تولید شکر با درجه بالا رسید و با این راهبرد در مصرف ارزهای گران بهای موجود صرفه جویی کرد. علاوه بر این راهبرد خوداتکایی و تنظیم بازار شکر با استفاده از توانایی و ظرفیت داخلی چرخه فعالیت در این بخش را از مزه تا کارخانه رونق می دهد. محمد قربانی معاون برنامه ریزی اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی گفت: با حمایت از محصول اساسی چغندر قند و بسته حمایتی آماده شده، پیش بینی می شود که سال آینده در تولید شکر به خودکفایی برسیم. معاون برنامه ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی اصلاح قیمت چغندر قند را نیز بسیار تأثیرگذار عنوان کرد و گفت: قیمت خرید تضمینی این محصول اساسی با رشد ۳۷ درصد به کیلویی ۱۷ هزار تومان افزایش یافته و نیز کمک هزینه هایی برای حمل و نقل به کشاورزان پرداخت خواهد شد و با این حمایت ها پیش بینی می شود در سال آینده در شکر به خودکفایی کامل برسیم.

قربانی گفته است: در گام نخست، وزارت جهاد کشاورزی با توجه به اهمیت نهاده ها تلاش کرد ذخیره کالاهای اساسی را بیشتر کند، به طوری که این ذخایر از دو ماه به چهار ماه افزایش یافت. نکته دیگر این بود که با توجه به افزایش قیمت های جهانی، این ذخیره سازی زودتر انجام نمی گرفت، ارز زیادی باید پرداخت می شد. در کنار این، آزادسازی کالاهای اساسی از گمرک نیز شدت بیشتری داشت.

این گفته قربانی که «برای اولین بار با تلاش شورای قیمت گذاری، قیمت تضمینی محصولات کشاورزی قبل از سال زراعی تعیین شد» نیز واجد اهمیت بالایی است. واقعیت این است در صورتی که این اتفاق به صورت جدی ادامه یابد و کشاورزان و نیز کارخانه های صنایع تبدیلی بدانند که سیاست دولت به لحاظ قیمتی و نیز حمایت از این مسیر چیست برنامه ریزی برای کشت بهتر و با بهره وری بهتر انجام خواهد شد. و البته افزایش های خوبی هم داشت. قیمت گندم از ۵ هزار تومان به ۷ هزار و ۵۰۰ تومان که تقریباً معادل قیمت های جهانی است افزایش یافت. قیمت کلزا از ۷ هزار و ۸۰۰ به ۱۵ هزار تومان رسید که رشد ۹۲ درصدی داشت که علاوه بر تشویق کشاورزان به کشت کالاهای اساسی به عنوان راهکاری برای اجرای الگوی کشت نیز محسوب می شود.

معاون برنامه ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه اولین بار به صورت عملی به اجرای الگوی کشت در سطح کشور ورود کرده ایم، گفت: اجرای الگوی کشت را با کشاورزی قراردادی ممزوج کردیم و در گام نخست برای دو محصول اجرایی می شود و سال آینده به سایر محصولات هم بسط داده خواهد شد. از سوی دیگر نیز باید این صحبت های معاون وزیر را که «به دستور رییس جمهور نظارت و بازرسی محصولات کشاورزی به عهده این وزارتخانه گذارده شده است، گفت: در حال حاضر صفر تا صد تولید تا رسیدن به دست مصرف کننده محصولات کشاورزی و غذایی توسط وزارت جهاد مدیریت می شود و اکنون وزارت جهاد تمام زنجیره های تولید بخش کشاورزی را مدیریت می کند.» را یک گام به پیش در رفع تداخل وزارتخانه هادر کار یکدیگر دانست و آن را به فال نیک گرفت. این مسؤول در مورد رایزنی وزارت جهاد کشاورزی با ۶ کشور برزیل، روسیه، نروژ، گرجستان، پاکستان و سوئیس درباره دستاوردهای علمی بخش کشاورزی و پروژه های مختلف خبر داد و گفت: با دو کشور برزیل و روسیه در مورد کشت های فراسرزمینی به توافق رسیده ایم که واردات آب مجازی که راهکار اصلی برای کمبود آب تلقی می شود، افزایش خواهد داد. همچنین از سنددار شدن اراضی کشاورزی تا پایان چهار سال در کل کشور خبر داد و گفت: در ۲۲ بهمن امسال اسناد کشاورزی شهرستان خرمدره زنجان به طور کامل تحویل داده می شود به تدریج در استان های دیگر ادامه می یابد. قربانی از آغاز توزیع هوشمند کالای کشاورزی خبر داد و گفت: این روش عامل مهمی در حذف دلالی و واسطه گری است و انقلابی در بخش کشاورزی ایجاد خواهد کرد.

خشکسالی حالا حالاها مهمان خاورمیانه است

سرزمین و کشور ایران یکی از کشورهای بزرگ مستقر در منطقه عجیب خاورمیانه است. منطقه‌ای که علاوه بر پیچیدگی‌های ژئوپلیتیکی که به نا آرامی میان کشورها دامن زده است و دولت‌های این منطقه از جهان نمی‌توانند با آسایش خیال نسبت به امنیت فرامرزی خود ببنند و هزینه‌های قابل‌اعتنایی را باید برای این مقوله اختصاص دهند با مسأله بزرگ خشکسالی هم روبه‌رو هستند. ایران نیز سال‌های طولانی است که با خشکسالی روبه‌رو است و از دهه ۱۳۷۰ به این طرف سال‌های اندکی بوده است که ایران ترسالی را تجربه کند. از سوی دیگر در ایران به دلایل گوناگون مدیریت مصرف آب با ناکارآمدی همراه بوده است. تصور مدیران سیاسی ایران چنین بوده است که آب همیشه در دسترس است و می‌توان برای زراعت از آن بدون محدودیت استفاده کرد. رخدادهای تازه در ایران و چگونگی توزیع آب بین کشاورزی و صنعت در منطقه مرکزی ایران که نسبت به بقیه مناطق با کم‌آبی بیشتر روبه‌رو است نشان می‌دهد که کشاورزی ایران در آینده به این مقوله گره خورده است.

خاورمیانه

بدیهی است که ایران مستقر در خاورمیانه با شباهت‌های تمام عیاری با همسایه‌ها و نیز کشورهایی که با عنوان خاورمیانه و شمال آفریقا شناخته می‌شود دارد. به همین دلیل روندهایی که بر خاورمیانه حاکم است و فرآیندهای پیش رو در این منطقه بر ایران نیز تأثیر می‌گذارد. راشل مک‌دانل، معاون مدیر کل مؤسسه بین‌المللی مدیریت آب CGIAR، طی یادداشتی در نشنال نیوز نوشت: بعید است به این زودی‌ها خشکسالی از کشورهای خاورمیانه رخت بپندد و باید توجه داشت که کشورها باید برای مدیریت کمبود آب سه راهبرد را در پیش بگیرند. امسال شرایط به گونه‌ای است که تقریباً در همه نقاط جهان شاهد بروز خشکسالی‌های سنگین بوده‌ایم و پرواضح است که تمام تلاش‌ها برای جمع‌آوری حداکثری آب حاصل از نزولات آسمانی و جلوگیری از بالا رفتن دما نیز نخواهد توانست جلوی بروز کمبود آب را بگیرد. از سوی دیگر گزارش جدید یک واحد بین‌دولتی سازمان ملل متحد در موضوع تغییرات آب و هوایی به ارایه اسناد علمی درباره تغییرات طی ۵۰ سال گذشته پرداخته و پیش‌بینی کرده که خشکسالی در بسیاری از نقاط جهان تشدید خواهد

مشاهده کرد؛ به عنوان مثال سیستم توزیع آب «فلج» در العین امارات یکی از این نظام‌هاست. از این سامانه هم برای تأمین آب، مصارف شرب و هم برای مصارف کشاورزی استفاده می‌شود. باید گفت که در اکثر کشورهای خاورمیانه می‌توان شاهد اجرای سامانه‌های برای مدیریت توزیع منابع آب در طول تاریخ بوده‌ایم. همین قنوت در ایران نیز از جمله این سامانه‌ها بودند که اجرای آنها با هدف تضمین توزیع دقیق و کافی آب برای تأمین نیازهای مردم و جلوگیری از هدررفت آن انجام شده است.

شد. در اجلاس اخیر تغییرات آب و هوایی گلاسکو اسکاتلند پرداختن به خشکسالی یکی از موضوعات مهم مورد بحث میان سران کشورها بود.

کدام کشورها بدترین اوضاع خشکسالی را دارند؟

در حالی که اجرای سیاست‌ها برای مقابله با تغییرات آب و هوایی همچنان مهم است اما باید گفت در حال حاضر مراکش، لبنان و اردن کشورهایی هستند که بیشترین خشکسالی را خواهند داشت. در واقع این کشورها به شدت به یک راهبرد جدید و فناوری برای مقابله با خشکسالی و کمبود آب نیاز دارند. این کشورها فقط دو درصد کل آب تجدیدپذیر جهان را دارند و از آنجا که از جمله کشورهایی هستند که با سنگین‌ترین بحران آب مواجه هستند، باید فکری به حال مدیریت منابع آبی خود بکنند. باید گفت که کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا باید دوباره به سمت نظارت دقیق در موضوع مدیریت آب بروند تا از مدیریت بحران به مدیریت فعال در حوزه منابع آبی برسند و بتوانند با ابزارهای جدید جریان آب در کشورهای خود را حفظ کنند. آب همواره در خاورمیانه و شمال آفریقا در طول تاریخ مهم بوده و این مسأله را می‌توان در فرهنگ و روش‌های سنتی توزیع آب

سه راهبرد برای مقابله با خشکسالی و مدیریت آن

با توجه به آنکه در دنیای امروز شاهد بدتر شدن وضع منابع آبی به خصوص در کشورهای خاورمیانه و سه کشوری که به آنها اشاره کردیم، هستیم، ساختار مدیریت آب و خشکسالی باید با درک از محیط زیست و نیازهای مردم در کنار استفاده از فناوری‌های پیشرفته و مدیریت خوب منابع آبی آمیخته شود. در این راستا باید سه محور را در موضوع مدیریت خشکسالی مدنظر قرار داد و از محل این اقدامات می‌توان مصرف آب در حوزه کشاورزی را کاهش داده و منابع بیشتری به حوزه بازرگانی، گردشگری و مصارف شهری تخصیص داد.

هفت تپه در مسیر شکوفایی / از رضایت کارگران تا بازگشایی کارخانه رب

خبر واگذاری جنجالی این شرکت بزرگ نیشکری به دو جوان با پیش پرداخت تنها ۶ میلیارد تومانی، تردیدها را درباره سلامت این واگذاری بیشتر کرد؛ هیئت واگذاری برای کارخانه‌های ۲۴ هزار هکتاری نیشکر خوزستان ۲۹۱ میلیارد تومان قیمت گذاشتند و برای دریافت این پول هم شرایط پنج درصد نقد و مابقی به صورت اقساط هشت ساله گذاشته شد. پس از واگذاری شرکت هفت تپه به بخش خصوصی وضع این مجموعه بزرگ و همچنین کارگران این شرکت بدتر از گذشته شد و اعتراضات کارگران این شرکت نیز افزایش یافت.

تخلفات واگذاری و صدور احکام قضائی

پس از به وجود آمدن مشکلات همچنین اعتراضات پی‌درپی کارگران شرکت نیشکر هفت تپه نهادهای نظارتی به صورت ویژه مشکلات این مجموعه را در دستور کار قرار دادند.

رئیس سازمان بازرسی کل کشور اعلام کرده بود که در خصوص واگذاری شرکت هفت تپه، بررسی‌های کارشناسی این سازمان نشان می‌دهد که در واگذاری این شرکت به بخش خصوصی و پس از واگذاری (وفق ماده ۸ قرارداد منعقد) تخلفاتی رخ داده که واگذاری انجام‌شده را به موجب ماده (۱۱) قرارداد مشمول فسخ کرده است.

بالاخره پس از مدت‌ها کش و قوس، رأی نهایی برای پرونده شرکت کشت و صنعت هفت تپه که بزرگترین تولیدکننده شکر در خاورمیانه است، صادر شد. «ذبیح‌الله خدائیان» سخنگوی قوه قضائیه درباره پرونده شرکت نیشکر هفت تپه اعلام کرد که پرونده هفت تپه دو قسمت دارد؛ یک قسمت بحث ابطال واگذاری این شرکت به بخش خصوصی

و اقتصاد تذکر داد. در نهایت بهمن‌ماه سال ۹۴ این شرکت به بخش خصوصی واگذار شد؛ خریداران این شرکت دو جوان ۲۸ و ۳۱ ساله بودند که در این باره نماینده شوش در مجلس نیز به «علی طیب‌نیا» وزیر اقتصاد وقت تذکر داد و این پرسش را مطرح کرد که «آیا واگذاری این مجموعه بزرگ اقتصادی آن هم به دو جوان ۲۸ و ۳۱ ساله بدون هماهنگی مسئولان استان و شهرستان به معنای رها کردن این مجموعه نیست و آیا کار درستی انجام شده است.»

شوش - کارگران شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه بعد از کش و قوس‌های فراوان این روزها با شوق، امید و انگیزه برای بازگرداندن شرکت به دوران اوج خود در تلاش هستند.

خبرگزاری مهر؛ گروه استان‌ها - سجاد عبیدی پور؛ شرکت نیشکر هفت تپه در ۱۴ کیلومتری شهر باستانی شوش و ۱۰ کیلومتری معبد زیگورات «چغازنبیل» همچنین ۱۰۰ کیلومتری اهواز قرار دارد؛ این شرکت در یکی دو دهه اخیر به دلیل مشکلات مدیریتی و اعتراضات کارگری از پرشایه‌ترین و چالش برانگیزترین شرکت‌های ایران بود. شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه پس از انقلاب نیز شرکتی دولتی محسوب می‌شد و در برخی سال‌ها تولید شکر آن حتی به بیش از ۱۰۰ هزار تن هم رسید به‌عنوان مثال در سال ۱۳۸۱ رکورد تولید ۱۰۰ هزار تن شکر سفید در هفت تپه شکسته شد.

شرکت نیشکر هفت تپه علاوه بر نقش تولید شکر در ایجاد شغل پایدار در شهرستان شوش و استان خوزستان نیز غیرقابل انکار است به طوری که تعداد کارگران آن به حدود پنج هزار نفر می‌رسید و حتی به‌صورت غیرمستقیم برای تعداد زیادی نیز شغل در کشور ایجاد کرده است. اواسط دهه ۸۰ بحث خصوصی‌سازی این واحد تولیدی به دلایلی نظیر فرسودگی خطوط تولید، زیان‌ده بودن و بدهی‌های بسیار زیاد مطرح شد و در سال ۱۳۸۶ این کارخانه رسماً مشمول قانون خصوصی‌سازی شد. «سیدرضی نوری» نماینده مردم شوش در مجلس شورای اسلامی در ۲۶ مرداد ۱۳۹۳ در زمینه «جلوگیری از واگذاری شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه به افراد فاقد صلاحیت» به وزرای صنعت

افزایش قیمت مواد غذایی در جهان رکورد ۱۰ ساله زد

ایسنا- شاخص قیمت غذای سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) که قیمت عمده کالاهای غذایی مبادله شده در سطح جهانی را دنبال می کند، در سال ۲۰۲۱ به ۱۲۵.۷ واحد رسید که بالاترین سطح از زمان ثبت رکورد ۱۳۱.۹ واحد در سال ۲۰۱۱ بود. این شاخص ماهانه در ماه دسامبر اندکی کاهش پیدا کرد اما در چهار ماه پیش از آن رشد متوالی داشت که منعکس کننده مشکلات برداشت محصولات کشاورزی و تقاضای مصرفی بالا طی سال میلادی گذشته بود.

قیمتهای بالاتر مواد غذایی به رشد تورم همزمان با احیای اقتصادهای جهانی از رکود ناشی از بحران ویروس کرونا دامن زده است. فائو هشدار داده است که هزینه های بالاتر جمعیت فقیر را در کشورهای وابسته به واردات، در معرض خطر قرار می دهد. فائو در جدیدترین گزارش خود درباره اینکه آیا فشارهای قیمت ممکن است امسال فروکش کند، محتاط بود. عبدالرزاق عباسیان - اقتصاددان ارشد فائو در بیانیه ای اعلام کرد: اگرچه انتظار می رود قیمت های بالا با افزایش تولید ریزش کنند اما هزینه بالای تولید، ادامه پاندمی جهانی و شرایط اقلیمی نامعلوم، فضای اندکی برای خوش بینی نسبت به بازگشت به شرایط بازار باثبات تر در سال ۲۰۲۲ باقی می گذارد.

افزایش قیمت کود که به نوبه خود ناشی از افزایش قیمت های انرژی است، هزینه تولید را برای کشاورزان بالا برده و تردیدهایی را نسبت به چشم انداز محصول برای برداشت سال آینده ایجاد کرده است.

در ماه دسامبر قیمت همه شاخه ها در شاخص قیمت غذای فائو به جز محصولات لبنی کاهش پیدا کرد و کاهش قیمت روغن های گیاهی و شکر قابل توجه بود. فائو این کاهش قیمت را به کاهش تقاضا در ماه دسامبر به دلیل نگرانیها نسبت به تأثیر شیوع واریانت آمیکرون و عرضه گندم برداشت شده در نیمکره جنوبی نسبت داد. با این حال همه شاخه ها در این شاخص در طول سال ۲۰۲۱ رشد چشمگیری را به طور کلی نشان دادند و شاخص قیمت روغن گیاهی فائو به رکورد بالایی صعود کرد. بر اساس گزارش رویترز، معاملات محصولات کشاورزی در ابتدای سال ۲۰۲۲ شاهد نوسان بودند و بازارهای دانه روغنی تحت تأثیر خشکسالی در آمریکای جنوبی و سیل در مالزی قرار گرفتند. قیمت لبنیات مانند دسامبر بالا مانده که ناشی از تولید پایین تر شیر در اروپای غربی و اقیانوسیه است.

در این زمینه نقش دارند شکل می گیرند. در بسیاری از کشورها هیچ تعریف مشخصی برای تشخیص و اعلام رسمی خشکسالی یا نقش سازمان های مختلف در این زمینه وجود ندارد. این بدان معناست که سندی در راستای مقابله با خشکسالی و اقدامات کمکی در طول آن ایجاد نشده است. بنابراین جوامعی که تحت تأثیر خشکسالی قرار گرفته اند با خطر تخصیص اشتباه منابع یا حتی نادیده گرفته شدن خطر خشکسالی قرار می گیرند.

در عمل دولت ها و سازمان های مسئول حوزه آب نیاز به آمارهای بهتر و کانال های ارتباطی برای فهمیدن نزدیک شدن خطر خشکسالی و تبعات احتمالی آن بر کل اکوسیستم نیاز دارند.

طرح های مقابله با خشکسالی به طور مداوم و متعاقباً بر مبنای تحقیقات جدیدتر درباره آزمایشات و توسعه فناوری های سازگار با خشکسالی و راه حل های مرتبط با کاهش تبعات خشکسالی امکان به روز رسانی دارند.

در حوزه کشاورزی، اهمیت آنکه کشاورزان بتوانند اوضاع آب و هوا برای سه ماه آینده را به عنوان پیش بینی داشته باشند بسیار با اهمیت است. در حال حاضر طرح های مختلف بین المللی نظیر پروژه خشکسالی خاورمیانه که از سوی مؤسسه مدیریت آب به جریان افتاده در حال استفاده از روش های پیشرفته و ابزارهای توسعه یافته در راستای پیش بینی فصلی و همگام کردن آنها با داده های بین المللی برای پیش بینی اوضاع آب و هوایی مناطق مختلف هستند.

اینگونه مدل سازی های توانمند به راهبردهای مدیریتی شامل ذخیره کردن آب در زمان سیل برای پر کردن ذخیره گاه های آب و سد ها کمک کند. در حال حاضر این استراتژی یک در منطقه خاورمیانه بسیار متداول شده که می تواند مشکل کمبود روان آبها در کنار پیچیدگی های مدیریت حقوق آب بین کشورهای هم مرز را حل کند. خشکسالی های متعدّد و شدید در حال حاضر در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا به صورت مکرر در حال رخ دادن است و به این زودی ها از این منطقه نخواهند رفت. این مسأله باعث بحران جدی در امنیت غذایی، امنیت اقتصادی و امنیت ملی به خصوص برای کشورهای خاورمیانه که از قضا در حوزه آب از قدیم آسیب پذیر بوده و هستند، شده است.

سیاستمداران باید با روی آوردن به تحقیقات و مبنای علمی تصمیمات لازم برای به حداکثر رساندن کیفیت زندگی در زمان خشکسالی در شرایط کنونی و در آینده را اتخاذ کنند.

نظارت دقیق بر منابع آبی

نخستین راهبرد نظارت دقیق بر منابع آبی است که می تواند دولت ها و مقامات را نسبت به خطر نزدیک شدن خشکسالی با خبر کرده تا آنها بتوانند اقدامات مناسبی را در زمینه مدیریت آن در پیش بگیرند. پیش بینی دقیق اوضاع آب و هوایی بیش از دو هفته هنوز یکی از بزرگترین چالش ها حتی برای مدل های هواشناسی قوی رایانه ای است اما به خصوص در حوزه کشاورزی داشتن این داده ها برای مدیریت منابع آب بسیار ضروری است. پیشرفت های اخیر در حوزه فناوری باعث شده تا مراکز مدل سازی آب و هوایی بین المللی بتوانند شرایط پیش رو را پیش بینی کرده و آنها را با استفاده از روش های هوش مصنوعی با داده های آب و هوایی موجود ادغام کرده و در نهایت تصویر بهتری را نسبت به شرایط کنونی و پیش رو ارائه دهند.

این راهبرد هم اکنون در مراکش، اردن و لبنان به صورت پایلوت در حال اجراست اما اطلاعات اولیه حاکی از آن است که این مسأله می تواند به آنها در مدیریت خشکسالی و کمبود آب کمک کند. اهمیت سامانه های هشدار زودهنگام و نقشه برداری طی سال جاری و در طول خشکسالی سنگین در کشور اردن خود را نشان داد؛ چراکه باعث شد تا دولت این کشور بتواند مناطق کشاورزی تحت تأثیر را شناسایی کرده و به کشاورزان با هدف جبران خسارت کمک مالی کند.

راهبرد دوم: شناسایی طرف های متأثر از خشکسالی

دومین راهبرد این است که شناسایی کنیم چه کسی، چگونه و چه اندازه تحت تأثیر خشکسالی قرار می گیرد تا از این طریق اقدامات مقابله ای به شکل مناسب تری هدایت شده و بر اساس نیازهای افراد و تبعات خشکسالی اجرا شود. به عنوان مثال کشاورزی همواره نخستین بخشی است که تحت تأثیر کمبود آب قرار می گیرد اما به گسترش کشاورزی گلخانه ای هیدروپونیک می تواند نیاز کشاورزی به آب را کاهش داده و از این مسیر می توان حتی در زمان خشکسالی هم تولید مواد غذایی را ادامه داد.

نقش فعالی سازمان ها و نهادهای دولتی برای مدیریت خشکسالی

راهبرد سوم بر مبنای استفاده از دور راهبرد اول و دوم در راستای توسعه یک طرح فعال با همکاری بخش های مختلف دولتی که در مسیر مقابله با خشکسالی و اقدامات پیشگیرانه

بازگشایی کارخانه تولید رب گوجه

هفتاد و سه روز پس از واگذاری شرکت هفت تپه به شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، کارخانه تولید رب گوجه در این شرکت بازگشایی و گامی دیگر در راستای بازگشت رونق تولید به قدیمی ترین کشت و صنعت نیشکری ایران برداشته شد.

«محمد فتحی مکنون» مدیر عامل شرکت نیشکر هفت تپه در آئین افتتاحیه، راه اندازی کارخانه رب گوجه را گامی بزرگ برای رسیدن نیشکر هفت تپه به ظرفیت و جایگاه واقعی خود عنوان کرد و افزود: این کارخانه از سه خط معلق و تخلیه فله ۲۰ تنی تشکیل شده است. وی ادامه داد: ظرفیت تخلیه گوجه در هر شیفت ۵۰۰ تن بوده که در سه شیفت به یک هزار و ۵۰۰ تن خواهد رسید.

مدیر عامل شرکت هفت تپه با اشاره به اینکه تمام پروسه تولید رب گوجه با دقت و کیفیت بالا در کارخانه انجام می شود، اظهار کرد: رب گوجه تولیدی هفت تپه مورد تأیید آزمایشگاه های سازمان غذا و دارو قرار گرفته و رب تولید شده از بهترین انواع نمونه های مشابه در کشور محسوب می شود. فتحی مکنون تصریح کرد: در فاز اول، رب گوجه به صورت فله تولید شده که با راه اندازی خط اسپتیک، رب گوجه تولید شده در این کارخانه با کیفیت بالا استریل شده به صورتی که حتی برای نگهداری این محصول دیگر نیازی به نگهداری در سردخانه نیست. مدیر عامل نیشکر هفت تپه افزود: با راه اندازی این خط می توان محصول تولیدی را به کشورهای دیگر بدون نیاز به سردخانه صادر کرد. وی یادآور شد: کارخانه رب گوجه در زمینی به مساحت ۲۴ هزار متر مربع با سه سوله تولید به متراژ یک هزار و ۳۰۰ متر مربع راه اندازی شده است.

مدیریت، درخشان و برای کشور و منطقه مفید خواهد بود. مدیر عامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی گفت: طبق برنامه ریزی صورت گرفته و در راستای عمل به تعهدات و تلاش های شبانه روزی و پیگیری مستمر، حقوق معوق کارکنان شرکت نیشکر هفت تپه پرداخت شده است. یکی از کارگران شرکت نیشکر هفت تپه به خبرنگار مهر اظهار کرد: پس از کش و قوس های فراوان به یکی از مطالبات اصلی خودمان یعنی خلع بد بخش خصوصی رسیدیم و اکنون با شوق، امید و انگیزه برای بازگرداندن شرکت به دوران اوج خود در تلاش هستیم.

وی گفت: واگذاری شرکت به توسعه نیشکر کار بسیار خوبی از سوی دولت بود که این روزها با مدیریت خوبشان باعث ایجاد امید در دل کارگران شده است. کارگر هفت تپه بیان کرد: این روزها با پرداخت کامل حقوق های معوق، بازگشت به کار کارگران اخراجی، اورهال کارخانه، پوشش بیمه تکمیلی کارگران، توزیع شکر بین کارگران و همچنین رسیدگی به مشکلات کارگران و راه اندازی صنایع جانبی باعث ایجاد آرامش و روحیه امید، نشاط و سرزندگی کارگران شده که امید است با تلازم این روحیه شاهد بالندگی شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه باشیم. فعالیت جایگاه سوخت رسانی دو منظوره کشت و صنعت نیشکر هفت تپه پس از پنج سال تعطیلی از سر گرفته شد؛ جایگاه سوخت رسانی هفت تپه با هدف سوخت رسانی به ماشین آلات صنعت نیشکر با ظرفیت ۴۷ هزار لیتر بنزین و ۹۴ هزار لیتر گازوئیل بر اساس استانداردهای روز بازسازی و ارتقا سازی شده است. جایگاه سوخت رسانی بنزین در دوره مدیریت گذشته به مدت پنج سال تعطیل و قطعات و سیستم های آن از کار افتاده بود که پس از بازسازی و تعمیرات اساسی به عرصه خدمات رسانی بازگشت.

است و واگذاری این شرکت ابطال شد و به مردم برگشت؛ بخش دیگر سوءاستفاده افراد دیگری بود که از این طریق مرتکب جرایمی شده بودند که از جمله اتهامات آنها می توان به مشارکت در اقدام عمده و کلان در نظام ارزی کشور اشاره کرد که این پرونده با کیفرخواست به دادگاه ارسال و حکم صادر شد. «امید اسدی بیگی» مالک شرکت نیشکر هفت تپه به اتهام مشارکت عمده در اختلال عمده در نظام ارزی شرکت از طریق قاچاق ارز به ۲۰ سال حبس و رد اموال محکوم شد. مهرداد رستمی به ۲۰ سال حبس و رد اموال محکوم شد؛ همچنین دو نفر دیگر از متهمان هر کدام به ۱۵ سال حبس، سه نفر دیگر هر کدام به ۱۰ سال و بیش از ۱۷ نفر هر کدام به ۵ سال حبس محکوم شدند. خدائیان در تشریح اتهامات اسدی بیگی مالک شرکت هفت تپه گفت: اتهام اسدی بیگی مشارکت در قاچاق یک میلیارد و ۳۹۶ میلیون یورو و مباشرت در قاچاق دو میلیون و ۸۹۴ هزار یورو بوده است؛ البته متهمان محکومیت قطعی پیدا کرده اند. قوه قضائیه حکم قطعی پرونده شرکت نیشکر هفت تپه را صادر و مالکان آن را خلع ید کرد به این ترتیب مالکیت هفت تپه به دولت و بیت المال بازگشت.

واگذاری هفت تپه به شرکت صنایع جانبی

طی نشست به ریاست معاون اول رئیس جمهور نسبت به تعیین تکلیف شرکت کشت و صنعت هفت تپه اقدام شد و مدیریت این مجموعه عظیم به شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی واگذار شد. مدیر عامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی خوزستان با اشاره به ۶ سال تجربه ناموفق در مدیریت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه که سبب وارد شدن خسارات مادی و معنوی برای کشور شد، اظهار کرد: اطمینان می دهم که آینده این مجموعه صنعتی کشاورزی با تغییر

نقش نیشکر در احیای زمین های شور

با کشت نیشکر و به زیر کشت بردن حدود ۷۰ هزار هکتار از این زمین های شور و لم یزرع، گستره سبزی (سطح ساقه و برگ)، معادل ۶ تا ۸ برابر سطح زیر کشت نیشکر (حدود پانصد هزار هکتار) به وجود آمد که این سطح قابلیت جذب یک میلیون و هشتاد هزار تن دی اکسید کربن و تولید و انتشار ۷۸۶ هزار تن اکسیژن را داشته و نقش بسزایی در تلطیف هوای منطقه دارد که البته آمار حداقل و حداکثر درجه حرارت می تواند مؤید این موضوع باشد. دکتر عبدعلی ناصری مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی همزمان با روز جهانی خاک، اقدامات این صنعت در راستای جلوگیری از شوری و افزایش بهره‌وری خاک را تشریح کرد. به گزارش روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، دکتر ناصری اظهار کرد: شرکت توسعه نیشکر در محدوده زمین‌هایی فعالیت کرده که با فاصله تقریبی ۱۷-۳ کیلومتر از رودخانه کارون قرار داشته و به دلیل چندین قرن فرسایش خاک‌های سطحی و تبخیر و تعرق شدید آنها و میزان پایین بارندگی جهت شست‌وشوی زمین و عدم توان زهکشی طبیعی اراضی، خاک منطقه بسیار شور شده که در اثر بالا بودن سطح آب‌های زیرزمینی، این شوری سیر تصاعدی داشته است، به طوری که ۹۰ درصد خاک‌های محدوده این شرکت را در کلاس‌های ۴ تا ۶ قرار داده که جزو خاک‌های غیرقابل استفاده جهت کشت و زرع بودند. وی ادامه داد: محدودیت شدید شوری و قلیایی و EC حدود ۷۰-۶۰ هزار میکروموس بر سانتی‌متر از شاخصه‌های اراضی طرح بوده و هیچ‌گونه فعالیت کشاورزی در آنها صورت نمی‌گرفت که پس از انجام ۱۸ هزار کیلومتر لترال گذاری (لوله‌های مشبک PVC به قطر ۱۶۰-۱۰۰ میلی‌متر) و ۸۰۰ کیلومتر لوله‌های سیمانی (کلکتور) به قطر ۱۰۰۰-۳۰۰ میلی‌متر در اعماق دونیم یا پنج متری زمین، باعث شد سطح آب زیرزمینی تا عمق حدود ۲ متری پایین رفته و ضمن انجام عمل آب‌شویی با ایجاد تهویه مناسب اراضی را جهت هر نوع کشتی آماده کند. مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر توضیح داد: با کشت نیشکر و به زیر کشت بردن حدود ۷۰ هزار هکتار از این زمین‌های شور و لم یزرع، گستره سبزی (سطح ساقه و برگ)، معادل ۶ تا ۸ برابر سطح زیر کشت نیشکر (حدود پانصد هزار هکتار) به وجود آمد که این سطح قابلیت جذب یک میلیون و هشتاد هزار تن دی اکسید کربن و تولید و انتشار ۷۸۶ هزار تن اکسیژن را داشته و نقش بسزایی در تلطیف هوای منطقه دارد که البته آمار حداقل و حداکثر درجه حرارت می تواند مؤید این موضوع باشد.

گفتنی است، به دلیل اهمیت خاک در زندگی موجودات زنده، دولت‌ها برای نگهداری آن طرح‌های متعددی اجرا می‌کنند و هر ساله سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO) در روز ۵ دسامبر (۱۴ آذر) بزرگداشت روز جهانی

خاک را برگزار می‌کند. در همین راستا، مراسم گرامیداشت روز جهانی خاک با شعار «تأکید بر جلوگیری از شوری و افزایش بهره‌وری خاک» با حضور مقامات کشوری ۱۴ آذر ماه سال جاری در نمایشگاه بین‌المللی تهران برگزار می‌شود.

چالش‌ها به فرصت رشد و توسعه در صنعت نیشکر

دکتر حسین مؤذن در حاشیه افتتاح نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری استان خوزستان گسترش، پیشبرد و ارتقای علمی تولید نیشکر و استحصال شکر، توسعه کیفی نیروهای متخصص و بهبود بخشیدن به امور آموزشی و پژوهشی در زمینه نیشکر و صنایع جانبی را از دیگر وظایف جمعیت علمی فناوری نیشکر ایران برشمرد.

دبیر جمعیت علمی فناوری نیشکر ایران گفت: این انجمن با هماهنگی بین نیروهای متخصص با دید علمی و تحقیقی چالش‌ها را به فرصتی برای رشد و بالندگی در صنعت نیشکر تبدیل کرده است. به گزارش روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، دکتر حسین مؤذن در حاشیه افتتاح نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری استان خوزستان گسترش، پیشبرد و ارتقای علمی تولید نیشکر و استحصال شکر، توسعه کیفی نیروهای متخصص و بهبود بخشیدن به امور آموزشی و پژوهشی در زمینه نیشکر و صنایع جانبی را از دیگر وظایف جمعیت علمی فناوری نیشکر ایران برشمرد. این انجمن فعالیت خود را ۱۵ سال پیش زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در دسته‌بندی کشاورزی آغاز کرد و در حال حاضر بیش از هزار عضو حقیقی دارد. وی جمعیت علمی فناوری نیشکر را گامی مهم در راستای فعالیت‌های علمی در صنعت نیشکر دانست و بر حمایت از فعالیت‌های تحقیقاتی و اختراعات در بخش کشاورزی و صنعت تأکید کرد.

مؤذن در پایان گفت: نتیجه کلیه مقالات علمی و فعالیت‌های تحقیقاتی در کنار سمینارهای ملی و بین‌المللی در قالب همایش در اختیار همکاران قرار می‌گیرد.

استقبال کشاورزان از اصلاح قیمت چغندر قند

دبیر انجمن کارخانجات تولیدکنندگان قند و شکر با اشاره به اصلاح قیمت خرید تضمینی چغندر قند گفت: پیش بینی می‌شود اگر سال آینده مشکل آب نداشته باشیم گام بزرگی به سمت خودکفایی برداریم.

بهمین دانیی درباره اصلاح نرخ خرید تضمینی چغندر قند و افزایش قیمت چغندر بهاره به ۱۷۰۰ تومان گفت: دیروز جلسه شورای قیمت‌گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات اساسی کشاورزی تشکیل شد و با مساعدت شخص وزیر و همراهی قابل تقدیر اعضای شورا، قیمت چغندر برای سال زراعی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ اصلاح و تصویب شد. وی اضافه کرد: بر این اساس قیمت چغندر بهاره بر مبنای عیار ۱۶ هر تن ۱۷۰۰۰ ریال و قیمت چغندر پاییزه بر مبنای عیار ۱۵ هر تن ۱۶۴۱۰ ریال تصویب شد ضمن اینکه کمک کرایه برای چغندر بهاره به ازای هر تن ۱۰۰۰۰ ریال و کمک کرایه برای چغندر پاییزه به ازای هر تن ۱۳۰۰۰ ریال تعیین و تصویب شد. دانیی گفت: همچنین به ازای هر تن چغندر تحویلی به میزان ۲ کیلوگرم قند یا شکر به قیمت هر کیلوگرم ۲۲۰۰۰ ریال و به میزان ۲۰ کیلوگرم تفاله خشک به قیمت هر کیلوگرم ۸۰۰۰ ریال به عنوان جایزه به کشاورزان تحویل خواهد شد.

وی با بیان اینکه به اعتقاد بنده این قیمت مناسب است و بر همین اساس پیش‌بینی می‌کنیم که استقبال خوبی از کشت این محصول شود، ادامه داد: امسال اصلاح قیمت سه ماه زودتر از سال گذشته انجام شد و همین مسأله یکی از مهم‌ترین دلایل ترغیب کشاورزان به کشت چغندر است. این فعال بخش خصوصی تأکید کرد: هر چند برای پیش‌بینی میزان تولید سال آینده زود است اما به نظرم اگر مشکل آب نداشته باشیم، قدم بزرگی به سمت خودکفایی بر می‌داریم. دانیی اضافه کرد: اگر اصلاح قیمت انجام نمی‌شد سال آینده میزان تولید چغندر به ۴ میلیون تن هم نمی‌رسید. وی با اشاره به افزایش شدید قیمت جهانی شکر گفت: هم‌اکنون قیمت شکر تولید داخل نسبت به شکر وارداتی دارای مزیت است و همین مسأله می‌تواند به تولید پایدار این محصول و خودکفایی واقعی در این حوزه کمک کند.

واردات ۴۶۶ میلیون دلاری شکر

۳۰۴ هزار و ۲۲۱ دلار و کاهش ۴ درصدی وزن و ارزش، لاستیک سنگین با ۶۳ هزار و ۸۴۹ تن به ارزش ۲۲۹ میلیون و ۶۳۴ هزار و ۸۰۲ دلار و رشد ۱۱ و ۱۲ درصدی در وزن و ارزش، کودهای شیمیایی با ۱۵۲ هزار و ۷۸۵ تن به ارزش ۱۰۷ میلیون و ۶۶۰ هزار و ۴۱۷ دلار و کاهش ۲۷ و ۱۳ درصدی وزن و ارزش، سموم تکنیکال شیمیایی با ۸ هزار و ۱۲۷ تن به ارزش ۷۱ میلیون و ۳۹۷ هزار و ۵۸۲ دلار و رشد ۴۱ و ۲۲ درصدی وزن و ارزش و داروهای دامی ضروری با ۳۷۵ تن به ارزش ۳۸ میلیون و ۳۳۹ هزار و ۸۱۰ دلار و رشد ۵ درصدی در وزن و کاهش ۱۸ درصدی در ارزش، به ترتیب عمده کالاهای اساسی با ارزش نیمایی هستند که در ۹ ماه امسال از گمرکات اجرایی ترخیص شدند.

سرپرست گمرک گفت: در ۹ ماهه امسال ۲۳ میلیون تن کالای اساسی به ارزش ۱۴۱ میلیارد دلار از گمرک ترخیص شده که ۲۰ میلیون تن آن به ارزش ۱۱۱ میلیارد دلار با ارزش ترجیحی بوده است. وی در خصوص میزان واردات ۹ ماهه کالاهای اساسی غیر ارزش ترجیحی (نیمایی) گفت: برنج با ۹۵۸ هزار و ۹۰۴ تن به ارزش ۸۱۸ میلیون و ۸۱۸ هزار و ۱۰۲ دلار و رشد ۲۳ درصدی در وزن و ۱۵ درصدی در ارزش، شکر خام با یک میلیون و ۴۸ هزار و ۳۵۰ تن به ارزش ۴۶۶ میلیون و ۹۰۹ هزار و ۳۵۹ دلار و رشد ۶ درصدی در وزن و ۳۱ درصدی در ارزش، ماشین آلات برای تولید کالای اساسی با ۳۲ هزار و ۴۰۲ تن به ارزش ۳۱۴ میلیون و

